

TRELLE BORG AVISEN #2

TRELLEBORG / TRELLEBORG ALLÉ 4 / 4200 SLAGELSE / 5854 9506 / VIKINGEBORGEN-TRELLEBORG.DK

EFTERÅR
2014

EFTERÅRS FERIE PROGRAM 12/10 - 18/10

I EFTERÅRSFERIEN KAN DU:

VÆRE VIKING FOR EN DAG

PRØVE ET AF VIKINGERNES
VIGTIGSTE VÅBEN
BUE OG PIL

SMEDE
DIN EGEN LILLE **KNIV**

STØBE DIT EGET
VIKINGESMYKKE I TIN

RISTE DIT NAVN
I RUNER PÅ ET SVÆRD

LAVE FARVESTRÅLENDE
BÅND OG BORDER

SMAGE PÅ VIKINGETIDENS MAD I
VIKINGELANDSBYEN

Hver dag vil der være smagsprøver i det store langhus og en gratis rundvisning for alle kl. 12.

Prøv desuden at kæmpe som en viking til Trelleborgs daglige krigertræning for børn.

Ikke alle aktiviteter vil være åben samtidig.

Læs mere på
VIKINGEBORGEN-TRELLEBORG.DK

Trelleborg på vej mod besøgs rekord

Årets besøgstal på Trelleborg tegner til at blive rekordstort. Allerede i juli var sidste års samlede besøgstal overgået

Den 25. juli i år var en særlig dag på Trelleborg. Den dag oversteg årets besøgstal på Trelleborg nemlig antallet af besøgende hele sidste år. Dermed kan vikingerne på Trelleborg se tilbage på en meget flot sommer, og hvis de gode takter fortsætter hen over efteråret, kan Trelleborg forvente et rekordstort besøgstal i 2014.

Ved udgangen af august havde 37.065 gæster besøgt vikingerne på Trelleborg, hvilket er næsten 7000 gæster flere end

det samlede besøgstal for hele sæsonen 2013.

Leder af Trelleborg Anne-Christine Larsen har flere gode bud på, hvorfor vikingerne og Harald Blåtands borg oplever så gode besøgstal i år.

”Vi har haft mange aktiviteter, som folk har været glade for, og for første gang nogensinde kan vores besøgende se Danmarks eneste bevarede vikingeskjold i udstillingen,” siger Anne-Christine Larsen og fortsætter:

”Sammenlægningen med Nationalmuseet betyder, at vi bortset fra under Vikingefestivalen har gratis adgang, ligesom

Nationalmuseet og Ny Trelleborgs samarbejde om en øget markedsføring af Trelleborg skaber større synlighed.”

Hvor stort årets samlede besøgstal bliver, tør hun ikke spå om:

”Jeg kan dog godt afsløre, at vi inden længe runder de 40.000 gæster,” siger Anne-Christine Larsen.

”*Jeg kan dog godt afsløre, at vi inden længe runder de 40.000 gæster*”

Ung i uld

Gymnasieelever på Trelleborg

Hvert år i august begynder nye 1. g'ere på landets gymnasier, og Trelleborg er med til at gøre starten på gymnasiet lidt sjovere for nogle af de unge.

Fire gymnasieklasser fra Zahles Gymnasium i København tager nemlig hvert år på intro tur på Harald Blåtands gamle vikingeborg.

Her kombineres madlavning over bål, samarbejdsøvelser og uldtøj med faglige opgaver om vikingetiden, der knytter sig til elevernes forskellige studieretninger.

Mens de naturvidenskabelige elever bygger blider efter vikingernes beregninger, konkurrerer de kulturelle elever i at forfatte de bedste vikingekvad.

VIKINGERNES MENNESKEOFRINGER

Af Lars Jørgensen, seniorforsker / museumsinspektør, Danmarks Oldtid, Nationalmuseet

Da arkæologerne for næsten 80 år siden udgravede Trelleborg, fandt de ud over borgen nogle mystiske ældre brønde, som har været en del af en rituel plads, der har ligget på området før Trelleborg.

I to af brøndene fandt arkæologerne skeletter af fire børn i alderen fire til syv år. Da der hverken var tegn på vold eller sygdom på de fire børn, kunne årsagen til deres død ikke slås fast, og børnene i brønden blev i flere år betragtet som en uløst gåde.

I dag betragter forskerne dog børneskeletterne som et tegn på vikingernes menneskeofringer, da skeletterne var næsten intakte, da de højst sandsynligt blev kastet i brønden. Ud over børneskeletterne fandt man rester fra måltider, slagtninger og en ung gedebuk i brøndene.

Brøndenens bemærkelsesværdige indhold tyder på, at der er tale om offerbrønde. Måltidsresterne stammer højst sandsynligt fra rituelle måltider, og det faktum, at både mennesker og dyr er unge og sunde, peger på, at

vikingerne dyrkede ofringer som en del af deres religion. Man ofrede nemlig kun de bedste dyr.

Når vikingerne brugte brønden til at ofre i, skyldes det måske, at vandspejlet i brøndene udgjorde porten til guderne verden. De sunde og stærke husdyr blev muligvis ofret til frugtbarhedsguden Frej, mens den unge gedebuk måske var til guden Thor.

Børnene kan vi kun gisne om, men de var sandsynligvis soningsofre til guderne.

VINTERLUKKET

Efter en fantastisk sæson siger Trelleborg tak for i år og holder vinterlukket fra d. 1. november 2014.

Museet åbner igen d. 1. april 2015, hvor foråret byder på nye spændende tilbud og aktiviteter.

På gensyn på Trelleborg!

VIDSTE DU AT

... teknologien
BLUETOOTH
er opkaldt efter
kong Harald Blåtand?

... vikingerne
stod på skøjter?
Under udgravningen af
Trelleborg i

1934

fandt arkæologerne
to slebne knogler, som
vikingerne har bundet under
deres sko som klinger.

Det har været vigtigt for
Trelleborgs vikinger
at kunne færdes frit
på Vårby Å og Tude Å
– også når begge åer frøs,
og skibene derfor ikke
kunne sejle.

... om vinteren
bliver de rekonstruerede
huse i vikingelandsbyen

Slagløse

vedligeholdt.

NY TRELLEBORG FÅR KONGELIG ANERKENDELSE

Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond har bevilget 100.000 kr. til Ny Trelleborg-projektet

Visionen om at gøre Trelleborg til et internationalt oplevelses- og videncenter rykkede et skridt nærmere hen over sommeren. Det stod klart, efter Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond offentliggjorde, at fonden støtter projektet med 100.000 kr.:

”Det er en vigtig anerkendelse af projektet, som viser, at det ikke kun er i Slagelse, at man deler visionen om at skabe et

internationalt oplevelses- og videncenter. Kapitalrejsningen til projektet er kun lige startet, men fondens støtte er et signal om, at Trelleborg fortæller en vigtig del af Danmarkshistorien, og at projektet fortjener opbakning,” siger borgmester Stén Knuth.

Trelleborg er opført af Harald Blåtand omkring år 980 og er i dag et af de bedst bevarede minder fra den tid. Hensigten med Ny Trelleborg-projektet er at bygge et oplevelses- og videncenter, der formidler både den arkæologiske og historiske viden. Nationalmuseet ejer

Det er en vigtig anerkendelse af projektet, som viser, at det ikke kun er i Slagelse, at man deler visionen om at skabe et internationalt oplevelses- og videncenter

”

Trelleborg og er en vigtig partner i realiseringen af den vision. Derfor vakte meddelelsen også glæde der:

”Vi oplever en stadig stigende udenlandsk interesse for vikinger. Ny Trelleborg får en fremtrædende plads i den store vikingefortælling, som udenlandske turister skal møde, når de besøger Danmark. Med fondens bevilling kan vi nu skrive de første linjer i Ny Trelleborgs kapitel,” siger Nationalmuseets direktør Per Kristian Madsen.

Læs mere om Ny Trelleborg på nytrelleborg.dk

Vintermånederne på Trelleborg er lige så travle for personalet som sommermånederne.

I fire måneder holder museet vinterlukket, så formidlerne kan forberede næste sæsons aktiviteter og arrangementer.

INFORMATIONSMØDE 3. NOVEMBER

Den 3. november kl. 16 er der informationsmøde om det nye oplevelses- og videncenter på Trelleborg.

Kom og hør om de nye planer for Trelleborg, og stil spørgsmål til dem, der arbejder med projektet.

Planerne er godt i gang, og inden længe skal der bl.a. være arkitektkonkurrence.

Måske har du en idé, der også skal med? Noget, der bør tænkes over, noget, der skal tages hensyn til?

Naboer, borgere og andre interesserede. Alle er velkomne.

Ud over mulighed for at ytre sig på selve mødet er der mulighed for at komme med idéer, forslag og bemærkninger til det kommende projekt på plan@slagelse.dk inden d. 17. november.

Mødet afholdes på Trelleborg, Trelleborg Alle 4, Hejninge.

Vi ses!

Tilmelding til mødet er nødvendig. Skriv til plan@slagelse.dk eller ring til tlf. 5857 3364 og tilmeld dig senest d. 24. oktober.

Fundet af Vallø Borgring skaber nye mysterier

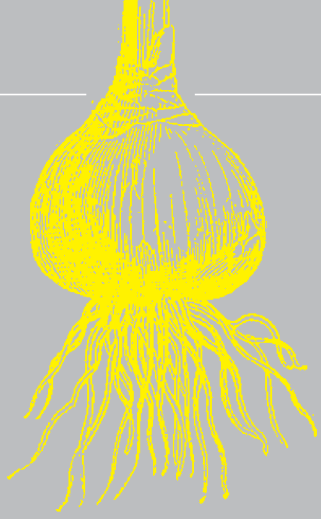
Da Vallø Borgring i september dukkede frem ved Køge, var det ikke kun en spændende dag for arkæologerne, men også for Trelleborg og hele Danmarkshistorien.

Forskerne har i lang tid haft mistanke om, at Harald Blåtand måtte have bygget en ringborg ved den østsjællandske kyst, og i år – 60 år efter fundet af den sidste borgring – blev deres mistanke endelig bekræftet.

Borgen er en vigtig brik i det gådefulde puslespil om Blåtands samling af Danmark. Nu venter der en lang undersøgelse af borgområdet, som forhåbentlig kan kaste nyt lys over ringborgenes mange mysterier og komme med nye svar på Sjællands tilknytning til det ældre Danmark.

På Trelleborg byder vi vores søster-ringborg velkommen og venter i spænding på flere svar!

Løg i såret

beskriver desuden i år 922, hvordan vikingerne ofrede løg sammen med kød, dyr og trælle til en høvdings begravelse. Der er altså ingen tvivl om, at vikingerne har kendt til løg. Om der har været tale om den slags løg, vi kender i dag eller en tidligere sort, ved vi dog ikke.

I dag er løg en af vores mest anvendte grøntsager, og meget tyder på, at vikingerne har haft det samme gode forhold til løget. Selvom planterester om-sættes meget hurtigt i jorden, har arkæologerne formået at finde én enkelt løgskal i ud-gravningen af en vikingetidsbe-byggelse i Viborg. Den arabiske diplomat og rejsende Ibn Fadlan

I Trelleborgs formidlingshave Frejs Urtegård dyrkes der flere forskellige typer løg, og en af havens grundlæggere Vibeke Dahl Andersen kan desuden fortælle drabelige historier om vikingernes anvendelse af løg: "I Snorri Sturlusons kongesaga Heimskringla beskrives en seance, hvor en kvindelig hel-

breder koger en grød af løg og urter til en vikingekriger, der er såret med en pil i siden. Helbredsken får manden til at spise grøden og lugter derefter til såret. Hvis lugten af løg trænger ud gennem såret, er det tegn på, at der er gået hul på vitale organer som f.eks. tarmene, og det kan derfor ikke betale sig at behandle krigeren."

Besøg formidlingshaven Frejs Urtegård på Trelleborg, hvor planteekspert Vibeke Dahl Andersen laver omvisninger.

Tjek datoer og tider på vikingeborgen-trelleborg.dk

PROJEKTET NY TRELLEBORG

Af Jesper Rønn Kristiansen, projektleder, Ny Trelleborg, Slagelse Kommune

Der er store planer for den gamle vikingeborg. Slagelse Kommune har afsat 25 mio. kr. til videreudviklingen af Trelleborg til et oplevelses- og videncenter i international klasse. Her skal de glemte historier om Trelleborg blandt andet formidles med de nyeste digitale og virtuelle virkemidler.

Som ejer af selve fortidsmindet og de mange unikke fund fra udgravningen har Nationalmuseet været en integreret del af projektet fra begyndelsen.

Ny Trelleborg er et stort og ambitiøst projekt, hvis anlægs-midler primært skal komme fra private fonde – og vi arbejder på højtryk!

KONG HARALDS FESTGRØD MED HIRSE, ÆBLE/NØDDE-KOMPOT OG FLØDESKUM

Kongens grød

3 dl hirseflager
6 spsk. havregryn
3 dl mælk
1,5 dl vand
salt

Æble- og nøddekompot

3 store æbler
100 g hasselnødder
2-3 spsk. honning
¼ l piskefløde

Skær æblerne i tern og bring dem i kog med hasselnødderne og en anelse vand i en gryde. Kog æblerne møre, og tag kom-potten af varmen, før den bliver til grød. Rør til sidst honning i kompotten, og smag til.

Lav grøden ved at blande hirse-flager, havregryn, mælk og vand i en gryde.

Lad det simre i 5-10 minutter. Er grøden for tyk, tilsættes lidt ekstra vand. Gryden med den færdige grød tages af varmen, og der røres en anelse salt i.

Servér grøden med kompotten og flødeskum på toppen.

(Til 4 personer)

UNESCO har besøgt Trelleborg

Nu har Trelleborg haft besøg af en delegation fra UNESCO, der skal vurdere, om vikingeborgen kommer på Verdensarvslisten i 2015.

Tidligere på året sendte Kulturstyrelsen en ansøgning til UNESCO om at få blandt andet Trelleborg på Verdensarvslisten. Sidste weekend i september kom vikingeborgen så et vigtigt skridt nærmere en afgørelse. Her besøgte en repræsentant fra UNESCOs faglige og rådgivende afdeling ICOMOS nemlig Trelleborg for at vurdere, om vikingeborgen er verdensarv på højde med Pyramiderne i Giza og Den Kinesiske Mur.

"Trelleborg søger om optagelse sammen med de to jyske vikingeborge Fyrkat og Aggersborg og vikingelokaliteter i Norge, Island, Letland og Tyskland. På den måde tæller ansøgningen hele syv monumenter i fem lande," fortæller

Anne-Christine Larsen, som er overinspektør på Trelleborg.

"Vi har glædet os og forberedt os til UNESCOs besøg, lige siden Trelleborg blev optaget på kandidatlisten tilbage i 2009. Nu har de været her, og det er mit indtryk, at besøget gik rigtig godt. Jeg har i hvert fald en god fornemmelse," siger Anne-Christine Larsen.

Hvis Trelleborg bliver optaget på UNESCOs Verdensarvsliste vil det have stor betydning

Trelleborg er et af de få steder i verden, hvor man kan se resterne fra vikingetiden.

for planerne om at udvikle Trelleborg til et internationalt oplevelses- og videncenter om vikingetiden og for kommunens egen selvforståelse, mener borgmester i Slagelse Kommune Stén Knuth:

"Trelleborg er et af de få steder i verden, hvor man kan se resterne fra vikingetiden. Det vil være en stor anerkendelse af Trelleborgs plads i verdenshistorien, hvis borgen bliver optaget på Verdensarvslisten, og det vil have enorm betydning - ikke kun for Slagelse Kommunes selvforståelse - men for hele Danmarks selvforståelse som vikingenation," siger Stén Knuth.

Om Trelleborg ender på Verdensarvslisten, bliver først endeligt besluttet i juni 2015. Nu skal UNESCOs repræsentant tilbage og evaluere, om Danmarks bedst bevarede vikingeborg også skal være verdensarv.

